

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2686/2023
09.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља РС, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 584/2023 од 05.04.2023. године, у седници већа одржаној 09.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 584/2023 од 05.04.2023. године, тако што се одбија жалба тужене као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врању П1 213/22 од 02.12.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова по ревизији исплати износ од 40.662,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 213/22 од 02.12.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име потраживања која тужилац има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању ИИ 3730/17 од 27.06.2017. године, плати на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта месеца 2013. године до краја маја месеца 2014. године износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од означеног датума па до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 559/16, исплати износ од 43.680,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.06.2017. године па до коначне исплате, као и трошкове извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 3730/17 у износу од 6.854,00 динара, све у року од 8 дана. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да

тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 68.708,64 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 584/2023 од 05.04.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 213/22 од 02.12.2022. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му, на име потраживања која има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању ИИ 3730/17 од 27.06.2017. године, исплати на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта месеца 2013. године до краја маја месеца 2014. године износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом почев од доспелости до исплате, како је то означено у том ставу изреке; да му на име трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 559/16 исплати износ од 43.680,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.06.2017. године па до исплате и да му исплати трошкове извршења настале пред Основним судом у Врању ИИ 3730/17 у износу од 6.854,00 динара, као и да му на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 68.708,64 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 76.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате у року од 8 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП.

О ревизији није било потребе да се одлучује као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП, јер тужилац ревизијом побија пресуду којом је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевим странака, па је у таквом случају ревизија увек дозвољена сходно члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. ЗПП и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу у Здравственом центру Врање који му као послодавац није исплатио трошкове превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта месеца 2013. године до маја месеца 2014. године. Тужилац је на основу поравнања Основног суда у Врању П1 559/2016 од 10.05.2017. године поднео предлог за извршење, на основу кога је Основни суд у Врању донео решење о извршењу ИИ 3730/17 од 27.06.2017. године којим је усвојен предлог за извршење и закључком јавног извршитеља Станка Филиповића из ... ИИ 1420/17 од 21.07.2017. године одређено извршење на новчаним средствима извршног дужника Здравственог центра у Врању. Решење о извршењу и закључак јавног извршитеља о спровођењу извршења су дана 24.07.2017. године достављени Народној банци Србије, Организацији за принудну наплату. Извршење није спроведено у року од 15 дана о чему је Народна банка Србије дана 08.08.2017. године обавестила јавног извршитеља. Јавни извршитељ није предузимао друге радње. Даном 12.08.2019. године тужилац је поднео предлог јавном извршитељу за промену средстава извршења и то на новчаном потраживању извршног дужника код његових поверилаца који су наведени у предлогу и преносом средстава са рачуна дужника на наменски рачун јавног

извршитеља. Јавни извршитељ није одлучио о предлогу тужиоца за промену средстава извршења и није предузимао радње у циљу наплате потраживања. Рачун Здравственог центра Врању био је у блокади укупно 1.827 дана. Вештачењем од стране вештака економско – финансијске струке утврђено је да је оснивач Здравственог центра Врање Република Србија, Министарство здравља и да се исти финансира из различитих извора и то претежно из уступљених јавних прихода тј. средстава добијених од стране Републичког фонда за здравствено осигурање – Филијале у Врању процентуално у 2018. години РФЗО – 96,60%, буџет РС 1,28%, остали извори 2,12%. У 2019. години РФЗО – 91,77%, буџет РС 6,96%, остали извори 1,27%, и у 2020. години РФЗО – 97,86%, буџет РС 0,94%, остали извори 1,21%.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев са обраложењем да солидарна одговорност Републике Србије за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу одредбе члана 14. став 3. Закона о стечају у случају постојања материјално-правних услова за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност тужиоца за плаћање. Стога, тужилац једино може наплатити своје потраживање од тужене која је оснивач Здравственог центра Врања, који се претежно финансира из Републичког фонда за здравствено осигурање, па је тиме Република Србија и солидарно одговорна за обавезе здравственог центра.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев са образложењем да би до испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло тек у ситуацији ако запослени у извршном поступку не би могао да наплати своје потраживање, односно уколико наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. став 1. тачка 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу, ако странка која је правно лице престане да постоји, а нема правног следбеника или ако је извршење постало немогуће или не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и слично) у ком случају се по службеној дужности обуставља извршни поступак. Стога, сама чињеница да је рачун основног субјекта над којим се спроводи стечај дужи период у блокади не доводи аутоматски до примене наведене одредбе Закона о стечају, односно одговорности оснивача.

По оцени Врховног суда, правилно је првостепени суд применио материјално право.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају прописано је да се стечајни поступак не спроводи према Републици Србији, аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, фондовима или организацијама обавезног пензијског, инвалидског, социјалног и здравственог осигурања, правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Народној банци Србије, Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности, јавним агенцијама. За обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. овог члана закона не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају његови оснивачи, односно власници, као чланови или акционари (став 3).

Солидарност дужника је прописана одредбом члана 414. Закона о облигационим односима тако што сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде потпуно испуњено, али када један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају (став 1). То су општа правила о солидарности обавезе која се примењују и на солидарност у одговорности прописаној одредбом члана 14. Закона о

стечају. Одредбама Закона о стечају прописано је за која лица солидарно одговарају његови оснивачи, тако што је одређено да су то она правна лица према којима се не спроводи стечајни поступак. То даље води ка закону одређеним разлозима, односно условима за спровођење стечаја. Кад ти услови буду испуњени, а над правним лицем се не може по закону спровести стечајни поступак, тада постоји солидарна одговорност његовог оснивача за обавезе тог правног лица. Та одговорност није условљена другим условима, па ни условима за обустављање извршног поступка прописаним у Закону о извршењу и обезбеђењу, како је то погрешно протумачио другостепени суд. Закон о стечају за услове за солидарну одговорност оснивача за обавезе правног лица над којим се не спроводи стечајни поступак не упућује на одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу. Тиме захтев који другостепени суд подразумева за солидарну одговорност оснивача за обавезе правног лица према којим се стечајни поступак не спроводи – да правно лице престане да постоји, а нема правног следбеника, да је извршење постало немогуће или не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и слично) и да је по службеној дужности обустављен извршни поступак, нема упориште у одредбама Закона о стечају.

Услове за солидарну одговорност оснивача правног лица на која се не примењује Закон о стечају за обавезе тог правног лица треба ценити у односу на одредбе тог закона. Околност да је рачун правног лица који је дужник према овде тужиоцу, а над којим правним лицем се не спроводи стечајни поступак по одредби члана 14. став 1. Закона о стечају, у блокади и то дужи временски период (у конкретном случају 1.827 дана) управо указује да је испуњен стечајни разлог из одредбе члана 11. став 1. тачка 1. Закона о стечају у односу на то правно лице, кад би над тим правним лицем могао да се спроводи стечајни поступак. Како то није могуће, одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају установљена је солидарна одговорност овде туженог за обавезе тог правног лица. Стога је правилно поступио првостепени суд када је тужбени захтев усвојио.

С обзиром на наведено на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са чланом 153, 154. и 165. став 1. ЗПП. Тужилци су признати трошкови за поступак по ревизији обзиром да је успела у спор, и то на име накнаде адвокату за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара и таксе за ревизију 9.048,80 динара и одлуку суда по ревизији 13.573,20 динара, укупно 40.662,00 динара, према АТ и ТТ.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**